

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

Затверджую

ректор

« 24 »

Березня

Андрій КРАСНОЖОН

2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про студентський науковий гурток (проблемну групу)
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Схвалено

рішенням ученої ради Університету Ушинського
(протокол від «24» березня 2022 р. № 8)

Уведено в дію наказом

від « 25 » *Березня* 2022 р. *№ 6*

Одеса – 2022

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про студентський науковий гурток (проблемну групу) Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (далі – Положення) визначає порядок організації роботи студентського наукового гуртка (проблемної групи), їх завдання, функції, компетенції, форми звітності членів та керівництва.

1.2. До роботи в студентський науковий гурток (проблемну групу) залучаються здобувачі вищої освіти, які виявили схильність до самостійної, творчої науково-дослідної роботи, із метою дослідження конкретно визначеної наукової проблеми. До складу студентського наукового гуртка (проблемної групи) можуть входити й аспіранти, які зацікавлені відповідною тематикою.

1.3. Діяльність студентського наукового гуртка (проблемної групи), як правило, пов'язана із напрямом наукових досліджень кафедри.

1.4. **Науковий гурток** – об'єднання здобувачів вищої освіти при кафедрі (кафедрах), що формується за напрямом наукової діяльності кафедри відповідно до профілю кафедри (кафедр).

Наукові гуртки створюються при кафедрах факультетів/інститутів. Це перший етап, початкова форма оволодіння майбутніми фахівцями навичками наукового дослідження. Робота в гуртках забезпечує необхідне поєднання масових форм роботи (бесіди, диспути, тематичні вечори, обговорення доповідей тощо) з обов'язковим дослідженням кожним здобувачем вищої освіти індивідуальної теми, що виховує в ньому якості дослідника. Діяльність студентських наукових гуртків сприяє оволодінню спеціальністю, розширенню теоретичного світогляду й наукової ерудиції майбутніх фахівців, ознайомленню їх зі станом розроблення наукових проблем у різних галузях науки, техніки, культури, і освіти формуванню здібностей застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності, прищепленню здобувачам вищої освіти навичок ведення наукових дискусій тощо.

1.5. **Проблемна група** – об'єднання здобувачів вищої освіти при кафедрі (кафедрах), учасниками якого є здібні й талановиті в науковій роботі здобувачі за основними науковими проблемами досліджень кафедр.

Проблемні групи є вищим ступенем організації науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти. Перевагою такої форми науково-дослідної роботи є можливість вивчення обраної теми ґрунтовніше і різнобічніше. Об'єктом наукового дослідження може бути проблема, якою займається науковий керівник цієї групи. Завданнями членів проблемної групи є обговорення теоретичних проблем, розв'язання актуальних науково-технічних питань, проведення циклу досліджень. У проблемних групах здобувачі ознайомлюються із методикою планування й проведення експерименту, беруть участь в обговоренні й оформленні отриманих результатів із конкретної тематики, над якою працює кафедра, керівник групи. Із метою забезпечення наступності в студентській науковій роботі періодично організовуються виступи здобувачів різних курсів, що займаються в проблемних групах, запрошуються представники Ради молодих

учених та/або Наукового товариства студентів, аспірантів та молодих учених Університету Ушинського.

1.6. Науковий гурток (проблемна група) утворюється й діє на принципах:

- добровільності;
- самоврядності;
- відсутності майнового інтересу його членів (учасників);
- прозорості, відкритості та публічності;
- академічної доброчесності;
- академічної свободи;
- органічного зв'язку науково-дослідної роботи з освітнім процесом.

1.7. Рішення про створення студентського наукового гуртка (проблемної групи) й призначення її керівника приймається завідувачем кафедри та затверджується на засіданні кафедри.

1.8. План роботи студентського наукового гуртка (проблемної групи) (додаток 1) затверджується завідувачем кафедри й подається на початку навчального року в сектор наукової роботи.

1.9. Діяльність студентського наукового гуртка (проблемної групи) здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», а також відповідних нормативних документів: статуту Державного закладу «Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського», та документів, які визначають політику доброчесності в університеті, наказів ректора, розпоряджень проректора з наукової роботи.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ

2.1. Студентський науковий гурток (проблемна група) створюється з метою організації наукової діяльності здобувачів, залучення їх до виконання науково-дослідних робіт, розвитку наукового мислення й творчого підходу до вирішення теоретичних і прикладних проблем, обговорення актуальних проблем відповідної галузі знань, розширення загального і професійного світогляду.

2.2. Основними завданнями наукового гуртка (проблемної групи) є:

- 2.2.1. поглиблене вивчення досягнень сучасної науки з обраної галузі, упровадження їх у практику;
- 2.2.2. розвиток навичок самостійної, творчої, пошукової роботи, накопичення досвіду проведення наукових досліджень;
- 2.2.3. застосування результатів наукових досліджень в організації освітнього процесу, розробка рекомендацій (пропозицій) щодо їх розвитку;
- 2.2.4. організація та проведення студентських семінарів, круглих столів з актуальних наукових проблем;
- 2.2.5. підвищення рівня фахової майстерності;
- 2.2.6. сприяння виявленню та залученню обдарованої молоді Університету Ушинського до наукової діяльності.

2.3. Для реалізації зазначеної мети й завдань члени наукового гуртка та проблемної групи повинні регулярно (щонайменше один раз на місяць) проводити засідання наукового гуртка.

2.4. Діяльність наукового гуртка (проблемної групи) фіксується у протоколі кожного засідання, а наприкінці семестру та навчального року підбивається загальний підсумок його роботи.

3. ОСНОВНІ ФОРМИ НАУКОВОЇ РОБОТИ ГУРТКА (ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ)

3.1. Участь у виконанні наукових робіт кафедри, зокрема за госпрозрахунковими договорами та грантами.

3.2. Участь у спільних наукових міжнародних проєктах, грантах, зокрема виконання спільних наукових досліджень із групами здобувачів інших ЗВО України та зарубіжжя.

3.3. Виконання завдань дослідницького характеру під час проходження педагогічної та науково-педагогічної практики.

3.4. Підготовка наукових доповідей, повідомлень і рефератів з актуальних проблем відповідної галузі знань, виступи на засіданнях наукового гуртка, наукових семінарах, конференціях.

3.5. Підготовка наукових публікацій, рецензій, анотацій на опубліковані праці.

3.6. Розроблення та створення технічних засобів навчання, наочних посібників, стендів та макетів.

3.7. Участь у студентських конкурсах та олімпіадах різного рівня.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО НАУКОВОГО ГУРТКА (ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ)

4.1. Науковий гурток (проблемна група) можуть бути створені окремо на кожній кафедрі за її рішенням. На одній кафедрі можливе функціонування декількох гуртків (проблемних груп).

4.2. Студентський науковий гурток (проблемна група) створюється на добровільних засадах із числа найбільш активних і талановитих студентів, які виявили здібності до науково-дослідної роботи.

4.3. Орієнтовний склад студентського наукового гуртка складає 6-15 осіб, проблемної групи - 3-5 осіб.

4.4. Плани роботи наукового гуртка (проблемної групи) та основні напрями наукових досліджень розробляються відповідно до науково-дослідної тематики, спеціальностей та спеціалізацій кафедри й затверджуються упродовж місяця з початку навчального року.

4.5. Роботу наукового гуртка (проблемної групи) організовує та контролює науковий керівник і його заступник.

4.5.1. Наукового керівника гуртка (проблемної групи) обирають на засіданні кафедри з її науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь. Керівництво науковим гуртком (проблемною групою) є складовою частиною

індивідуального плану науково-педагогічного працівника відповідної кафедри.

4.5.2. Заступник наукового керівника - студент або аспірант, що обирається членами гуртка шляхом відкритого голосування.

4.6. Науковий керівник здійснює такі функції:

4.6.1. розробляє план діяльності наукового гуртка (проблемної групи) на навчальний рік та подає його на затвердження кафедри;

4.6.2. координує науково-дослідну діяльність наукового гуртка (проблемної групи);

4.6.3. виносить на обговорення наукового гуртка (проблемної групи) основні питання його діяльності;

4.6.4. здійснює допомогу в науковій роботі учасників наукового гуртка (проблемної групи);

4.6.5. призначає та проводить не рідше одного разу на місяць засідання наукового гуртка (проблемної групи);

4.6.6. підбиває підсумки обговорення кожного засідання наукового гуртка (проблемної групи);

4.6.7. вирішує інші питання, пов'язані із діяльністю наукового гуртка (проблемної групи).

4.7. Заступник керівника наукового гуртка (проблемної групи) зобов'язаний:

4.7.1. інформувати студентів про роботу наукового гуртка (проблемної групи) й умови членства в ньому;

4.7.2. виконувати організаційну роботу, необхідну для діяльності наукового гуртка (проблемної групи);

4.7.3. вести облік членів наукового гуртка (проблемної групи);

4.7.4. вести протоколи засідань наукового гуртка (проблемної групи);

4.7.5. подавати науковому керівнику пропозиції щодо покращення роботи наукового гуртка (проблемної групи);

4.7.6. готувати періодичні звіти про роботу наукового гуртка (проблемної групи) (по закінченню кожного семестру та загальний звіт за рік) й подавати їх відповідальній особі за науково-дослідну роботу інституту (факультету) та в сектор наукової роботи університету.

4.7.7. оприлюднювати інформацію на сайті університету та сторінці кафедри, в інших інформаційних каналах;

4.7.8. здійснювати іншу роботу за дорученням наукового керівника.

4.8. Керівництво наукового гуртка (проблемної групи) зобов'язане подавати інформацію про його роботу на вимогу декана факультету (директора інституту), його заступників, завідувачів кафедр.

4.9. Контроль за діяльністю студентським науковим гуртком (проблемною групою) покладається на завідувача кафедри, де його створено.

4.10. Загальну координацію роботи студентських наукових гуртків (проблемних груп) в інституті (факультеті) здійснює директор інституту (декан факультету).

5. ЧЛЕНСТВО В НАУКОВОМУ ГУРТКУ (ПРОБЛЕМНІЙ ГРУПІ)

- 5.1. Науковий гурток (проблемна група) функціонує на основі добровільного членства.
- 5.2. Членом наукового гуртка (проблемної групи) може стати кожен здобувач освіти Університету Ушинського, який успішно виконує освітню програму й має бажання брати участь у науково-дослідній роботі та поглиблено вивчати відповідну галузь наук.
- 5.3. Прийом до наукового гуртка (проблемної групи) та відрахування з його складу відбувається за особистою заявою здобувача.
- 5.4. Члени наукового гуртка (проблемної групи) мають право:
- 5.4.1. бути присутніми й виступати із доповідями та науковими повідомленнями, брати участь у дискусіях на засіданнях наукового гуртка (проблемної групи);
 - 5.4.2. отримати рекомендацію для друку тез чи наукової статті за рішенням наукового гуртка (проблемної групи);
 - 5.4.3. брати участь у науково-дослідній роботі кафедри;
 - 5.4.4. брати участь у наукових конференціях, олімпіадах, виставках та конкурсах різного рівня;
 - 5.4.5. переходити за власним бажанням з одного наукового гуртка (проблемної групи) до іншого;
 - 5.4.6. брати участь у всіх заходах, організованих у межах діяльності наукового гуртка (проблемної групи);
 - 5.4.7. може бути членом декількох наукових гуртків (проблемних груп).
- 5.5. Обов'язки членів наукового гуртка (проблемної групи):
- 5.5.1. бути присутнім більш ніж на половині засідань наукового гуртка (проблемної групи), що проводяться впродовж навчального року;
 - 5.5.2. дотримуватись всіх вимог цього Положення;
 - 5.5.3. виконувати доручення наукового керівника та його заступника з організаційних питань;
 - 5.5.4. сприяти залученню до наукового гуртка (проблемної групи) нових членів.

6. РЕЗУЛЬТАТИ РОБОТИ В НАУКОВОМУ ГУРТКУ (ПРОБЛЕМНІЙ ГРУПІ)

- 6.1. Результати діяльності студентського наукового гуртка (проблемної групи) за підсумками навчального року заслуховуються й обговорюються на засіданнях кафедр.
- 6.2. Результатом наукової роботи студентів у складі студентського наукового гуртка (проблемної групи) мають бути:
- видання наукових статей у періодичних фахових виданнях України, закордонних виданнях, зокрема тих, які входять до міжнародних баз даних Scopus та/або Web of Science;
 - видання тез в Україні та за кордоном;
 - участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних наукових конкурсах/отримання призових місць;

- участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних конкурсах студентських наукових робіт/отримання призових місць;
- участь у міжнародних, всеукраїнських студентських олімпіадах/отримання призових місць;
- участь у конференціях, вебінарах, тренінгах тощо;
- участь у мистецьких міжнародних, всеукраїнських, регіональних виставках, конкурсах /отримання призових місць;
- участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних мистецьких конкурсах фестивалях/отримання призових місць;
- участь у міжнародних, всеукраїнських, регіональних спортивних змаганнях/отримання призових місць;
- участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, грантах;
- отримання патенту на винахід чи корисну модель, свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

6.3. Звіт про результати роботи студентського наукового гуртка (проблемної групи) затверджується завідувачем кафедри.

6.4. Звіт про результати роботи студентського наукового гуртка (проблемної групи) (додаток 2) подається наприкінці кожного семестру та загальний звіт за рік відповідальній особі за науково-дослідну роботу інституту (факультету) та у сектор наукової роботи університету й оприлюднюється на сайті університету/сторінці кафедри.

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Науковий гурток (проблемна група) можуть бути реорганізовані та ліквідовані рішенням кафедри за поданням наукового керівника.

7.2. Це Положення затверджується вченою радою Університету Ушинського й вводиться в дію наказом ректора.

7.3. Зміни та/або доповнення до цього Положення вносяться в порядку встановленому для його прийняття та вводяться в дію наказом ректора.

7.4. Відповідальність за актуалізацію цього Положення та контроль за його виконанням несуть посадові особи Університету Ушинського відповідно до їх функціональних обов'язків.

Проректор з наукової роботи

Юрисконсульт

Ганна МУЗИЧЕНКО

Ірина СИЛЬЧЕНКО

Додаток 1
до Положення
про студентський науковий гурток (проблемну групу)
Державного закладу
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри

_____ назва кафедри

_____ Прізвище, ім'я завідувача кафедри

**ПЛАН РОБОТИ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА
(ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ) НА _____ / _____ НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Назва: _____

Науковий

керівник: _____
прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада

Мета: _____

Склад:

№	Прізвище, ім'я здобувача	Факультет	Рік навчання, Група
---	--------------------------	-----------	------------------------

Календарний план роботи:

№	Назва і вид роботи	Виконавці	Термін виконання

Науковий керівник: _____
підпис _____
прізвище, ім'я

Додаток 2
до Положення
про студентський науковий гурток (проблемну групу)
Державного закладу
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри

_____ назва кафедри

_____ прізвище, ім'я завідувача кафедри

**ЗВІТ ПРО РОБОТУ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ГУРТКА
(ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ) ЗА _____ / _____ НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

Назва: _____

Науковий керівник: _____
прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, посада

Мета: _____

Склад:

№	Прізвище, ім'я здобувача	Факультет	Рік навчання, Група
---	--------------------------	-----------	------------------------

Результати роботи:

№	Результати	Виконавці

Науковий керівник: _____
підпис _____ прізвище, ім'я